

Tips från Svenska Ägg kring årlig salmonellaprovtagning och smittskyddskontroll hos äggproducenter

I Sverige finns ett obligatoriskt och ett frivilligt kontrollprogram för salmonella hos värphöns. De flesta äggproducenter följer båda. Alla producenter som har mer än 200 höns måste ta träckprover på sina djur var 15:e vecka och det obligatoriska programmet innebär att en veterinär ska ta ett utav dessa prover varje år. SVAs provtagningsinstruktioner är styrande, se <https://www.sva.se/amnesomraden/djursjukdomar-a-o/salmonella-hos-fjaderfa>. Ett par sockprov och ett par svabbar från gödselband är vad som gäller för frigående höns.

Det är branschorganisationen Svenska Ägg som är huvudman för det frivilliga "Förebyggande smittskyddsprogram och hälsokontroll i hönsbesättningar" (FS), som förutom obligatorisk salmonellaprovtagning enligt ovan även är inriktat på att minska risken för andra smittsamma sjukdomar hos hönsen. Ett kontrollbesök inom FS innefattar utöver provtagningen även en besiktning av anläggningen och genomgång av skötselrutiner.

Djurhållarna kan anlita valfri veterinär, men för ett besök inom det frivilliga smittskyddsprogrammet ställs en del grundläggande krav på veterinärens kompetens.

När du får frågan om att genomföra en årlig salmonella- eller smittskyddskontroll i en hönsbesättning måste du kontrollera om bara den obligatoriska provtagningen avses, eller om producenten även är ansluten till det frivilliga programmet. Det förekommer att djurhållaren är osäker på detta eller vill förminska betydelsen av den årliga besiktningen – om det råder osäkerhet så kontakta någon av Svenska Äggs veterinärer Sofia Palmqvist (sofia.palmqvist@svenskaagg.se, 010-1229564) eller Anna Maria Erixson (annamaria@svenskaagg.se, 0730-858204).

"Förebyggande smittskyddsprogram och hälsokontroll i hönsbesättningar" förvaltas alltså av Svenska Ägg på uppdrag av Jordbruksverket. Både regelverket "Plan och riktlinjer för Förebyggande smittskyddsprogram och hälsokontroll i hönsbesättningar" och aktuella blanketter återfinns på hemsidan www.svenskaagg.se/branschinfo/smittskydd.

Den årliga kontrollen av smittskyddet är viktig dels för att skydda hönsen från smittsamma sjukdomar, men också för att den har stor betydelse för den ekonomiska ersättningen till producenten om denne skulle drabbas av salmonella i besättningen. Både Agria och Jordbruksverket betalar högre ersättning till den som är ansluten till och godkänd i det frivilliga smittskyddsprogrammet. Detta innebär att du som veterinär har ett betydelsefullt ansvar för att kontrollen blir rätt utförd. Innan du genomför det årliga FS-besöket hos en producent ska du ha läst igenom "Plan och riktlinjer" för att förstå vad det är du ska kontrollera.

Om något är oklart kan du kontakta Svenska Äggs veterinär för rådgivning – ring eller maila Sofia Palmqvist (sofia.palmqvist@svenskaagg.se, 010-1229564). Distriktsveterinärer kan med fördel först vända sig till en av sina kollegor i Fjäderfåteamet som hittas på DV-Magasinet.